

УДК 356.35

І. В. ПАВЛОВСЬКИЙ,*заступник Міністра оборони України
(Міністерство оборони України, м. Київ)*

Ключові реформи сектору безпеки і оборони та результати їхнього впровадження

Проведено аналіз загроз у сфері національної безпеки, основних завдань підвищення рівня обороноздатності держави та реформування оборонної сфери. Визначено вирішальні для забезпечення національної безпеки України аспекти управлінської діяльності, що потребують подальшої імплементації.

Ключові слова: національна безпека, рівень обороноздатності, воєнна агресія, реформування сил оборони, управлінський інструментарій.

Проведен анализ угроз в сфере национальной безопасности, основных задач повышения уровня обороноспособности государства и реформирования оборонной сферы. Определены решающие для обеспечения национальной безопасности Украины аспекты управленческой деятельности, которые нуждаются в дальнейшей имплементации.

Ключевые слова: национальная безопасность, уровень обороноспособности, военная агрессия, реформирование сил обороны, управленческий инструментарий.

Своєрідність політичної і економічної ситуації в країні на нинішньому історичному етапі викликана надзвичайними подіями, що призвели до таких наслідків:

порушення її територіальної цілісності, анексії значної частини території;

виникнення в південно-східному регіоні збройного конфлікту за участю іноземної держави, що володіє значними економічними та військовими можливостями, включаючи наявність у неї ядерної зброї та засобів її доставки на стратегічну дальність;

втрати суттєвого економічного потенціалу;

реальної загрози незалежності та державному суверенітету України, необхідності їх захисту, у тому числі й воєнним шляхом.

Дані обставини зумовили прийняття керівництвом держави цілої низки політичних рішень, основоположними з яких є:

відмова України від позаблокового статусу [1];

визнання Російської Федерації країною-агресором [2].

У законодавчому полі ці політичні рішення знайшли своє відображення у відповідних змінах до Законів України «Про основи національної безпеки України» [3] та «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» [4] стосовно віднесення:

інтеграції України в європейський політичний, економічний, правовий простір з метою набуття членства в Європейському Союзі до пріоритетів її національних інтересів;

поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства в цій організації, до основних напрямів державної політики з питань національної безпеки.

Така направленість головного вектора подальшого розвитку країни вимагає принципово нових теоретичних і практичних підходів до формування сучасної безпекової та воєнної політики, суть яких розкривається в трьох нещодавно прийнятих документах, що за своїм змістом органічно пов'язані між собою, а саме:

третьої редакції Стратегії національної безпеки України [5];

четвертій редакції Воєнної доктрини України [6];

Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України [7].

Змістова єдність зазначених документів визначається такими положеннями чинної редакції Стратегії національної безпеки України:

забезпечення національної безпеки потребує якісно нової державної політики, спрямованої на ефективний захист національних інтересів в економічній, соціальній, гуманітарній та інших сферах, комплексне реформування системи забезпечення національної безпеки та створення ефективного сектору безпеки і оборони України;

запорукою національної безпеки і відновлення територіальної цілісності України є потужні Збройні Сили України, інші утворені відповідно до законів України військові формування, що забезпечені сучасним озброєнням і військовою технікою, активна

зовнішньополітична діяльність, ефективні розвідувальні, контррозвідувальні і правоохоронні органи.

Таким чином, мова йде про глибинне перетворення безпекової та оборонної сфер, що включає:

1) комплексне реформування всієї системи національної безпеки до рівня, прийнятного для членства в Європейському Союзі й НАТО;

2) подальший розвиток Збройних Сил України за західними стандартами та досягнення сумісності із збройними силами держав-членів НАТО;

3) створення ефективного сектору безпеки і оборони, що має достатню здатність для відновлення територіальної цілісності нашої країни, гарантування її мирного майбутнього як суверенної і незалежної держави, забезпечення своєчасного виявлення зовнішніх та внутрішніх загроз, запобігання їм та їхньої нейтралізації, оперативного спільного реагування на кризові та надзвичайні ситуації, у тому числі за рахунок:

створення ефективної системи управління сектором безпеки і оборони як цілісною функціональною системою;

об'єднання оперативних спроможностей його складових частин для забезпечення своєчасного і адекватного реагування на кризові явища;

постійного підтримання сил безпеки та оборони в готовності до виконання завдань за призначенням;

удосконалення системи планування, забезпечення раціонального використання державних ресурсів.

При цьому необхідно враховувати, що найбільш актуальними загрозами військовій безпеці України залишаються агресивні дії Російської Федерації, що чиняться для знищення нашої держави і захоплення її території, у тому числі шляхом:

прямої військової агресії, тимчасової окупації території Автономної Республіки Крим і міста Севастополя;

здійснення спроб подальшої дестабілізації обстановки в Азовсько-Чорноморському регіоні;

створення та всебічної підтримки, зокрема військової, маріонеткових квазідержавних утворень на тимчасово окупованій території частини Донецької та Луганської областей;

участі регулярних російських військ, радників, інструкторів і найманців у бойових діях на території України;

проведення ними розвідувально-підривної та диверсійної діяльності;

нарощування військових угруповань біля кордонів України та на її тимчасово окупованій території, у тому числі розміщення на півострові Крим тактичної ядерної зброї тощо.

Ще більше ускладнює воєнно-політичну ситуацію навколо України наявність таких деструктивних тенденцій:

поширення практики «гібридних» воєн, використання спеціальних операцій та дій провокаційного характеру для створення конфліктних ситуацій;

посилення внутрішньої нестабільності в сусідніх державах, викликаній втручанням з боку інших держав;

посилення мілітаризації в регіоні довкола України, збільшення іноземної військової присутності на територіях її сусідів;

активна дестабілізуюча зовнішня політика Російської Федерації щодо сусідніх держав, а також щодо міжнародних організацій, включаючи НАТО та ЄС;

ухилення Російської Федерації від виконання зобов'язань за міжнародними договорами у сфері контролю над озброєннями;

інтенсивна модернізація окремими країнами власних збройних сил, активізація розробок озброєння та військової техніки нового покоління з принципово новими можливостями вогневого ураження та управління;

модернізація та вдосконалення іноземними спеціальними службами систем і комплексів технічної розвідки, нарощування їх можливостей, спроби несанкціонованого доступу до об'єктів інформаційної інфраструктури України;

гальмування процесу договірно-правового оформлення державних кордонів та розмежування виключних (морських) економічних зон і континентального шельфу між країнами;

інформаційна війна Російської Федерації проти України тощо.

У відповідності до вищезазначених керівних нормативно-правових актів основними завданнями підвищення рівня обороноздатності держави на сучасному етапі є:

підвищення здатності органів державної влади, військового управління та органів місцевого самоврядування, сил оборони, системи цивільного захисту, оборонно-промислового комплексу до функціонування в умовах кризових ситуацій та особливого періоду;

реформування сил оборони з орієнтацією на створення високоефективних боєздатних підрозділів Збройних Сил України, інших військових формувань, забезпечення пріоритету їх якісних, а не кількісних характеристик;

створення потужного військового резерву, готового до швидкого розгортання і здатного виконувати завдання за призначенням;

удосконалення системи мобілізаційної підготовки та системи територіальної оборони;

державна підтримка перспективних фундаментальних і прикладних наукових досліджень в інтересах національної безпеки і оборони;

модернізація й випереджувальний розвиток оборонно-промислового комплексу, нарощування його експериментальних і виробничих потужностей, призначених для розроблення та виготовлення сучасного озброєння та військової техніки;

поглиблення військово-технічного співробітництва з іноземними державами, насамперед країнами-членами НАТО та Європейського Союзу.

Зважаючи на комплексний і багатогранний характер порушеної проблеми, зупинимось лише на реалізації її окремих аспектів, що безпосередньо стосуються Міністерства оборони.

Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, що затверджена Указом Президента України від 14

березня 2016 року № 92/2016, встановлює такі напрями реформування Збройних Сил України:

оптимізацію структури та чисельності ЗС України; відновлення технічної готовності озброєння, військової та спеціальної техніки, модернізація та оновлення їхнього складу;

удосконалення системи підготовки військ (сил) та системи їхнього оперативного (бойового) та матеріально-технічного забезпечення;

забезпечення сумісності з іншими складовими сектору безпеки і оборони в спільних діях у рамках визначених сценаріїв;

поступове наближення ЗС України за показниками підготовки, технічного оснащення та всебічного забезпечення до стандартів НАТО.

Кожний напрям складається із сукупності відповідних заходів, хронологія здійснення яких поділяється на два етапи:

1) перший етап (до кінця 2017 року):

оптимізація та нарощування бойових спроможностей наявних та формування нових військових частин;

реформування системи управління військами (силами) для забезпечення управління міжвидовими об'єднаннями ЗС України;

створення Сил спеціальних операцій як окремого роду військ за напрямками, визначеними Концепцією формування та розвитку Сил спеціальних операцій;

створення нових функціональних структур ЗС України (сил негайного реагування, сил нарощування, сил резерву);

підготовка сил негайного реагування для прикриття державного кордону України, стримування, локалізації, ліквідації (нейтралізації) можливого збройного конфлікту;

підготовка сил нарощування для посилення (збільшення) угруповань військ (сил) при ліквідації можливого збройного конфлікту або відбитті збройної агресії;

підготовка сил резерву для використання в особливий період та/або під час проведення антитерористичної операції, а також для надання допомоги під час стихійних лих та техногенних катастроф;

відновлення військової інфраструктури з урахуванням сучасного безпекового середовища;

створення ефективної системи мобілізації та мобілізаційної підготовки;

створення належних умов для забезпечення поступового комплектування Збройних Сил України військовослужбовцями за контрактом;

досягнення рівня здатності військ (сил) до адекватного реагування на загрози прикордонного збройного конфлікту і збереження спроможності до нарощування оперативних можливостей в особливий період для відбиття збройної агресії проти України;

підвищення бойового потенціалу, відновлення справності, продовження ресурсу, проведення модернізації, створення нових систем і уніфікації зразків озброєння та військової техніки;

формування підрозділів забезпечення кібербезпеки та кіберзахисту Збройних Сил України, здійснення

міжвідомчої координації з цих питань в інтересах забезпечення обороноздатності держави;

2) другий етап (до кінця 2020 року):

підтримання та нарощування боєздатності військових частин постійної готовності відповідно до стандартів НАТО;

переведення органів військового управління ЗС України на J-структуру, прийняту за основу в штабах країн-членів НАТО;

подальше оснащення ЗС України модернізованим і новим озброєнням та військовою технікою з урахуванням потреб і визначених пріоритетів;

удосконалення системи забезпечення інформаційної безпеки Міністерства оборони та ЗС України;

удосконалення системи підготовки військ (сил), досягнення показників бойової підготовки за стандартами НАТО;

організація розроблення сучасних зразків озброєння і військової техніки, засобів зв'язку, інформатизації та захисту інформації;

посилення спроможностей та рівня готовності сил спеціальних операцій, сил негайного реагування, сил нарощування та сил резерву до виконання завдань за призначенням;

упровадження сучасних систем і технологій всебічного забезпечення військ (сил).

Важливу роль у зміцненні обороноздатності держави грає підвищення рівня взаємодії між Збройними Силами України, іншими збройними формуваннями, з одного боку, й вітчизняною промисловістю, з іншого боку.

Останнім часом це стало можливим вирішальним чином завдяки діяльності:

1) Ради національної безпеки і оборони України, що ініціювала прийняття та реалізацію указів Президента України щодо найбільш актуальних аспектів сучасної воєнно-економічної, військово-технічної та оборонно-промислової політики:

від 13 травня 2014 року № 468/2014 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2014 року «Про заходи щодо підвищення ефективності планування в секторі безпеки і оборони» [8];

від 27 серпня 2014 року № 691/2014 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 серпня 2014 року «Про заходи щодо удосконалення державної військово-технічної політики» [9];

від 3 листопада 2014 року № 842/2014 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 вересня 2014 року «Про комплекс заходів щодо зміцнення обороноздатності держави та пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України» [10] тощо;

2) Міжвідомчої комісії з питань оборонно-промислового комплексу, що створена Указом Президента України від 12 червня 2015 року № 329/2015 [11] і внаслідок свого функціонального призначення тримає на постійному контролі всі поставки озброєння та військової техніки до Збройних Сил України, інших військових формувань.

При цьому особлива увага приділяється економічним питанням, оскільки проблема обмеженості ресурсів не зникла з порядку денного, навпаки, вона тільки загострюється.

До подій 2013–2014 років значна частина правового поля відносин армії і промисловості регулювалася такими законодавчими та нормативно-правовими актами:

Законами України «Про організацію оборонного планування» [12], «Про державне оборонне замовлення» [13];

Порядком планування, формування, розміщення та коригування державного оборонного замовлення, а також здійснення контролю за його виконанням, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 року № 464 «Питання державного оборонного замовлення»;

постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2006 року № 1404 «Питання попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» тощо.

Однак ситуація, в яку потрапила наша країна взимку–навесні 2014 року, вийшла за межі, передбачені в зазначеному правовому полі, і вимагала прийняття найрішучіших заходів.

Тому в стислі терміни Верховною Радою України і урядом:

1) внесені необхідні зміни до таких документів:

Законів України «Про організацію оборонного планування», «Про державне оборонне замовлення»;

Порядку планування, формування, розміщення та коригування державного оборонного замовлення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 року № 464;

2) на заміну постанови Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2006 року № 1404 прийнята нова постанова від 23 квітня 2014 року № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти».

Це дозволило своєчасно і оперативно налагодити матеріально-технічне постачання антитерористичної операції, вирішити багато інших нагальних проблем військового будівництва, у тому числі:

забезпечення учасників АТО бронезилетами та кулезахисними шоломами, іншим речовим майном (постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 536 та від 4 березня 2015 року № 102);

організацію відновлення, модернізації та ремонту озброєння, військової та спеціальної техніки, їх закупівлі в умовах особливого періоду, надзвичайного стану або у період проведення антитерористичної операції (постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 536, від 12 листопада 2014 року № 619 та від 9 грудня 2015 року № 1041);

спорудження фортифікаційних укріплень у зоні АТО та на державному кордоні (постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 448);

протезування та ортезування учасників АТО виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями, що відсутні в Україні (постанови Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 року № 518, від 8 липня 2015 року № 465 та від 24 лютого 2016 року № 172) тощо.

Робота з удосконалення економічних механізмів в оборонній сфері триває далі:

у минулому році набув чинності дуже важливий для нас Порядок формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення (постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 року № 517 та від 14 грудня 2016 року № 942);

вдосконалювався алгоритм формування державного оборонного замовлення, а також процедура попередньої оплати продукції, робіт і послуг, що закуповуються в його межах (постанови Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 року № 618, від 26 жовтня 2016 року № 746 та від 30 листопада 2016 року № 891);

визначені певні заходи щодо впорядкування нормування інженерної праці тощо.

Проте передчасно робити висновки щодо благополуччя у військово-технічній та оборонно-промисловій сферах. На вирішення чекає низка важливих питань.

Відомо, що рівень забезпечення національної безпеки України залежить, насамперед, від ефективності функціонування відповідних органів державної влади, чіткого розподілу відповідальності й повноважень у визначених сферах діяльності та налагодженої взаємодії між ними. Вирішальним чином це досягається за рахунок:

своєчасного оновлення концептуальних та доктринальних засад підготовки та застосування сил безпеки та сил оборони;

узгодження концепцій, стратегій і програм реформування та розвитку складових сектору безпеки і оборони, а також вітчизняного оборонно-промислового комплексу;

удосконалення бюджетної політики за рахунок раціонального розподілу оборонних видатків;

застосування програмно-цільового підходу до визначення обсягів фінансових і матеріально-технічних ресурсів, необхідних для ефективного функціонування сектору безпеки і оборони.

І якщо перша із зазначених умов виконується шляхом внесення актуальних змін до законів України «Про основи національної безпеки України», «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», «Про оборону України» [14], «Про Збройні Сили України» [15], «Про державне оборонне замовлення», «Про організацію оборонного планування», прийняття третьої редакції Стратегії національної безпеки України, четвертої редакції Воєнної доктрини України та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України, то з реалізацією останніх трьох зберігається деяка невизначеність.

Стурбованість Міністерства оборони України з цього приводу пояснюється тим, що воно, внаслідок прагнення до поглиблення співпраці з Організацією Північноатлантичного договору, вкрай зацікавлене у впровадженні методу програмного планування оборонних

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

витрат (система ППБ: «Планування – Програмування – Розробка бюджету»), що вже давно й широко застосовується в усіх країнах-членах НАТО.

Зміст цього управлінського інструментарію полягає в наявності між етапами планування та реалізації ще одного етапу розробки відповідних програм за найбільш важливими напрямками військового будівництва, матеріально-технічного забезпечення та технічного оснащення збройних сил, розвитку науково-технічних та виробничих можливостей оборонної промисловості, що дозволяє більш об'єктивно враховувати існуючі ресурсні обмеження. Централізуючи та забезпечуючи як задоволення поточних потреб збройних сил, так й планомірну реалізацію перспективних програм їхнього розвитку, дана система інтегрує в собі практично всі процеси військового будівництва, поєднує різноманітні та різнотипні алгоритми оборонного планування в єдиний науково-методичний апарат, який:

забезпечує безперервність та оптимальність управління за рахунок вироблення раціональних та обґрунтованих рішень;

гнучко реагує на динаміку змін у військово-технічній та оборонно-промисловій політиці;

ефективно сприяє скороченню строків здійснення робіт та економії ресурсів.

Наприклад, у США за допомогою середньострокової п'ятирічної програми життєдіяльності міністерства оборони та низки підпрограм окремих напрямів військового будівництва система ППБ дозволяє значною мірою підвищити рівень обґрунтованості та оптимальності оборонних видатків.

В українських умовах, де роль перспективної програми зміцнення обороноздатності держави могла би виконувати вищезазначена Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, а її підпрограм – Державна цільова оборонна програма розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України на період до 2020 року та Державна цільова програма реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2020 року, також мають бути об'єктивні можливості для такого роду оптимізації.

Однак ці можливості залишаються невикористаними через такі причини. Державна цільова оборонна програма розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України на період до 2020 року, концепція якої схвалена Кабінетом Міністрів України в липні 2015 року [16], вже в березні наступного року була затверджена [17]. У той же час, незважаючи на те, що концепція Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2020 року була схвалена у січні минулого року [18], самої програми немає донині. У результаті, оборонний бюджет України на 2017 рік формувався старим способом, досить далеким від методології, прийнятої в НАТО.

Даний приклад наочно демонструє, що, не дивлячись на значні зусилля, що вживаються для виведення обороноздатності держави на якісно новий рівень, у нас ще є над чим працювати.

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо відмови України від здійснення політики позаблоковості : Закон України від 23 грудня 2014 року № 35-VIII // Офіційний вісник України. 2015. № 2. С. 7.
2. Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором : постанова Верховної Ради України від 27 січня 2015 року № 129-VIII // Офіційний вісник України. 2015. № 9. С. 21.
3. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV // Офіційний вісник України. 2003. № 29. С. 38.
4. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 1 липня 2010 року № 2411-VI // Офіційний вісник України. 2010. № 55. С. 17.
5. Стратегія національної безпеки України : затверджено Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» // Офіційний вісник України. 2015. № 13. С. 50.
6. Воєнна доктрина України : затверджено Указом Президента України від 24 вересня 2015 року № 555/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» // Офіційний вісник України. 2015. № 22. С. 19.
7. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України : затверджено Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 березня 2016 року «Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України» // Офіційний вісник України. 2016. № 23. С. 12.
8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2014 року «Про заходи щодо підвищення ефективності планування в секторі безпеки і оборони» : Указ Президента України від 13 травня 2014 року № 468/2014 // Офіційний вісник України. 2014. № 20. С. 19.
9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 серпня 2014 року «Про заходи щодо удосконалення державної військово-технічної політики : Указ Президента України від 27 серпня 2014 року № 691/2014 // Офіційний вісник Президента України. 2014. № 37. С. 18.
10. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 12 вересня 2014 року «Про комплекс заходів щодо зміцнення обороноздатності держави та пропозиції до проекту Закону України «Про

- Державний бюджет України на 2015 рік» по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України»: Указ Президента України від 3 листопада 2014 року № 842/2014 // Офіційний вісник України. 2014. № 89. С. 11.
11. Про Міжвідомчу комісію з питань оборонно-промислового комплексу : Указ Президента України від 12 червня 2015 року № 329/2015 // Офіційний вісник України. 2015. № 48. С. 8.
 12. Про організацію оборонного планування : Закон України від 18 листопада 2004 року № 2198-IV // Офіційний вісник України. 2004. № 50. С. 20.
 13. Про державне оборонне замовлення : Закон України від 3 березня 1999 року № 464-XIV // Офіційний вісник України. 1999. № 13. С. 1.
 14. Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 року № 1932-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. С. 106.
 15. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 року № 1934-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. С. 108.
 16. Про схвалення Концепції Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2015 року № 758-р.
 17. Про затвердження Державної цільової оборонної програми розвитку озброєння та військової техніки Збройних Сил України на період до 2020 року : постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 року №2 84-6.
 18. Про схвалення Концепції Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 січня 2016 року № 19-р // Офіційний вісник України. 2016. № 7. С. 116.

Рецензент М. І. Луханін, д-р техн. наук, проф.
(Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України)